

วิชา 100-106: อาเซียนในโลกยุคใหม่

การบรรยาย ครั้งที่ ๒

มหาวิทยาลัยสยาม

๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๔

บัณฑิต หลิมสกุล (bunditwto@hotmail.com)

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

การปรับเปลี่ยนโครงสร้าง
เศรษฐกิจระหว่างประเทศ
ในบริบทของของ
กระบวนการโลกาภิวัตน์:
โลกที่ไร้พรมแดน



สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



องค์การการค้าโลก (WTO)

ในบริบทของเศรษฐกิจที่ไร้พรมแดน

เล่ม

1

บัณฑิต หลิมสกุล

องค์การการค้า
โลก (WTO)

ในบริบทของ
เศรษฐกิจที่ไร้

พรมแดน

เล่ม 1 โดย

บัณฑิต หลิมสกุล

พิมพ์ครั้งที่: 1

ปีพิมพ์: 2553

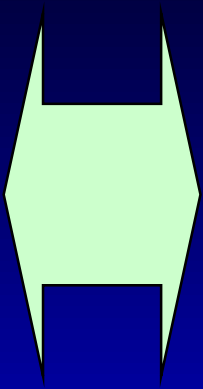
โครงสร้างการเรียนการสอนในหัวข้อ ๑

๑. การปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
ในบริบทของของกระบวนการโลกาภิวัตน์
และโลกที่ไร้พรมแดน
 - ๑.๑ การเปิดเสรีในบริบทของกระบวนการโลกาภิวัตน์
 - ๑.๒ นัยสำคัญของระบบเศรษฐกิจที่ไร้พรมแดน
 - ๑.๓ นัยสำคัญของระบบเศรษฐกิจแบบ *Digital Economy*
๒. การปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์การบริหารจัดการ
ในบริบทของโลกที่ไร้พรมแดน/ในยุค *Digital Economy*

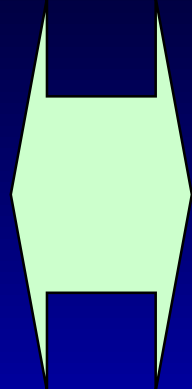
๑. การเปิดเสรีในบริบทของ กระบวนการโลกาภิวัตน์

ปัจจัยที่ผลักดันให้เกิดกระแส โลกาภิวัตน์

การเปิดเสรี
ทางเศรษฐกิจ
ด้านการค้า
และการเงิน



การปรับเปลี่ยนโครง
สร้างความสัมพันธ์
ระหว่างประเทศ



การพัฒนา
เทคโนโลยี
โทรคมนาคม
และสารสนเทศ

*economic
borderless*

political & ideological borderless

*information
borderless*



ปัจจัยที่ผลักดันให้เกิด
กระแสโลกาภิวัตน์

การเปิดเสรีทาง
เศรษฐกิจ ด้าน
การค้าและการเงิน



การปรับเปลี่ยน
โครงสร้างความสัมพันธ์
ระหว่างประเทศ

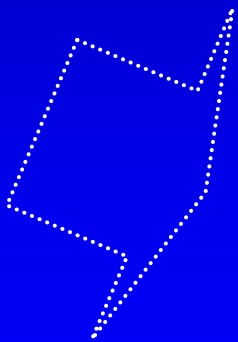


การพัฒนา
เทคโนโลยี
โทรคมนาคมและ
สารสนเทศ

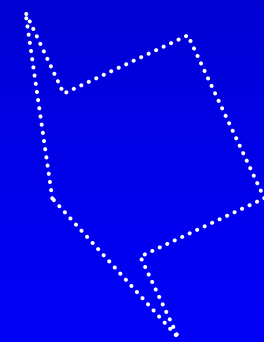
economic
borderless

political & ideological
borderless

information
borderless



กระบวนการและ
ปรากฏการณ์
โลกาภิวัตน์



การปรับเปลี่ยนโครงสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ความสัมพันธ์ทางการเมืองระหว่างประเทศ

ในยุคระเบียบโลกใหม่ (new world order) ... จริงหรือ?

- เมื่อวันที่ **11 กันยายน ค.ศ. 1990** ประธานาธิบดี Bush ในการประชุมร่วม Joint Session of Congress ว่า “... *free from threat of terror, stronger in pursuit of justice, and more secure in the quest for peace, an era in which the nations of the world can prosper and live in harmony.*”
- ศาสตราจารย์ Francis Fukuyama นักปรัชญาแนวทางเฮเกลชื่อดังของสหรัฐฯ ถึงกับกล่าวอย่างมั่นใจว่านั่นเป็นจุดจบของการต่อสู้ทางประวัติศาสตร์ (historical struggle by individuals)
- 08.46 นาฬิกาของ **วันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001** เกิดการก่อวินาศกรรม โดยกลุ่มบุคคลธรรมดา 19 คน ได้ทำการยึดเครื่องบินโดยสารพาณิชย์จำนวน 4 ลำ ได้พุ่งชนอาคาร Twin Towers of the World Trade Center และสำนักงาน Pentagon


การปรับโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

Prof. Marshall McLuhan's
GLOBAL VILLAGE

Cold War after
Speech of President
W. Churchill at
Fulton, **1947**

President Bush's Speech on **11 Sept. 1990**,
established NEW WORLD ORDER
*"...free from threat of terror, stronger in
pursuit of justice, and more secure in the quest
for peace, an era in which the nations of the
world can prosper and live in harmony..."*

Francis Fukuyama's
The End of History and the Last Man

Ms. Judy Williams's 1997 Convention on the prohibition of the Use, Stockpiling,
Production and Transfer of Anti-Personnel Mines จาก $E=MC^2$  E-mail

power of individual
by digital/ e-machine

08.46 นาฬิกาของ วันที่
11 กันยายน ค.ศ. 2001



การพัฒนาเทคโนโลยี โทรคมนาคม และสารสนเทศ

“ในยุคสงครามเย็น ความเป็นมหาอำนาจ
ขึ้นอยู่กับการใช้สูตร $e = mc^2$ ในการทำ
ระเบิดปรมาณู แต่ในยุคโลกาภิวัตน์
อำนาจของ **ปัจเจกบุคคล** อย่าง Judy -
ชุมชนหว่ากือ - Wikileaks สามารถใช้
เครือข่ายของ e-mail ในการระดมพลัง
ของประชาสังคมต่อสู้กับมหาอำนาจ”

สถิติการใช้ Internet ของคนไทย

คนไทยใช้ internet **24.5 ล้านคน**
โตไม่ต่ำกว่า **30%** ต่อปี

1. Google 98.9 %
2. Sankko.com 0.12 %
3. Bing.com 0.76 %

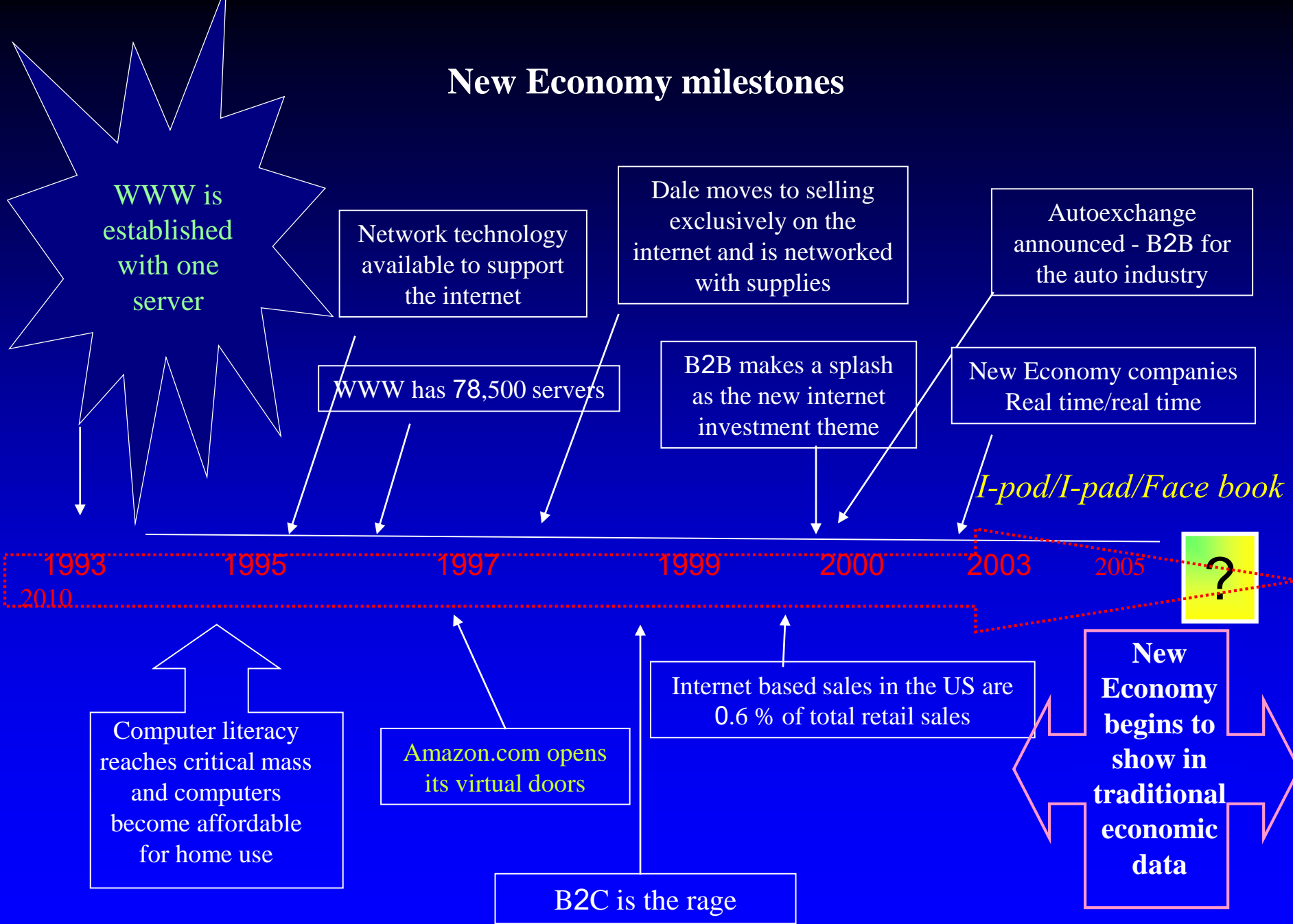
➔ คนไทยใช้ Facebook
10,361,100 คน หรือ **8.73**
ล้านคน/สปีด

➔ **4 ล้านคน/เดือน**
บนอุปกรณ์เคลื่อนที่
(**2.9 ล้านคน/สปีด**)

วันศุกร์ ที่ 20 พ.ค. 2554

กรุงเทพฯ 20 พ.ค.- ผลสำรวจในปีที่ผ่านมาพบประชาชน
ใช้บริการอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นกว่า 20 ล้านคน ผู้ใช้งานร้อยละ
60 นิยมเข้าชมกลุ่มเว็บไซต์บันเทิง โดยปีนี้เว็บไซต์ sanook
คว้ารางวัลเว็บไซต์ยอดนิยมที่มีผู้เยี่ยมชมชนสูงสุด สวทช
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ.
ร่วมกับบริษัทศูนย์วิจัยนวัตกรรมอินเทอร์เน็ตไทย จำกัด
เปิดเผยผลสำรวจการใช้อินเทอร์เน็ตของคนไทยปี 2010
พบว่าคนไทยนิยมใช้บริการอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นกว่า 20 ล้าน
คน โดยกลุ่มเว็บไซต์บันเทิงและเกมออนไลน์ ได้รับความ
นิยมสูงสุดร้อยละ 60 ด้านเว็บไซต์กลุ่มสุขภาพและ
หน่วยงานราชการ มีผู้เยี่ยมชมต่ำสุดที่ร้อยละ 2 สำหรับกลุ่ม
เว็บไซต์ค้นหาข้อมูล google ยังครองอันดับ 1 ที่คนไทยนิยม
ใช้บริการสูงถึงร้อยละ 99
นอกจากนี้ เว็บไซต์ sanook.com ซึ่งมียอดผู้เข้าชม 8 แสนคน
ต่อวัน สามารถคว้ารางวัลเว็บไซต์ยอดนิยมอันดับ 1 truehits
web award 2009 ส่วนเว็บไซต์ mcot.net ได้รับรางวัลเว็บไซต์
โทรทัศน์ยอดนิยม

New Economy milestones



	System-Centric 1968-1981	PC-centric 1981-1994	Network-centric 1994-2005	Content-centric 2005-2015
Users	Business	Professional	Consumer	Individual
Technology	Transistor	Microprocessor	Communications bandwidth	Software
Law	Coase	Moore	Metcalfe	Transformation
Network focus	Data centre	LANs	Public Networks	Transparency
Supplier structure	Vertical integration	Horizontal integration	Converged horizontal	Embedded
Supplier leadership	US systems	US components	National carriers	Content providers

การเปิดเสรีทางเศรษฐกิจ ด้านการค้าและการเงิน

การเปิดเสรีเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ

- การเปิดเสรีการเงินและการลงทุน
- การเปิดเสรีทางการค้าในรูปแบบของ FTA
- การเปิดเสรีทางการค้าในรูปแบบของ FTA
- การร่วมมือทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค

การเปิดเสรีทางการเงินและการลงทุน

- The Washington Consensus
- องค์การการเงินระหว่างประเทศ (IMF WB IBS)
- วิกฤตเศรษฐกิจทางการเงิน
- การปรับเปลี่ยนระบอบการเงินระหว่างประเทศ
(Restructuring International Financial Architecture)
- บทบาทของ MNC

การเปิดเสรีทางการค้า

- การเจรจาการค้าในกรอบของเขตการค้าเสรี
- การจัดตั้งองค์การการค้าโลก (WTO)
- ความล้มเหลวของการเจรจาที่ Seattle
- การเปิดเจรจาการค้ารอบใหม่ที่เมือง Doha
- การขยายตัวของจัดทำเขตการค้าเสรี (Free Trade Area: FTA)

การค้าระหว่างประเทศภายใต้กรอบของ WTO



การรวมตัวทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค

กรอบความร่วมมือด้านเศรษฐกิจระหว่างไทยกับเพื่อนบ้าน

ASEAN Community

ACMECS / BIMSTEC /

GMS/ IMT-GT /


Emerald Triangle /

Mekong-Japan / MGC

The hierarchy of institutions in the trading system

Multilateral arrangements: Arrangements covered by the World Trade Organization and accepted by its 153 Members

Regional trading arrangements (RTAs): Free trade area, customs union, and more ambitious arrangements accepted by a group of countries, e.g. AFT, ASEAN and MERCOSUR. RTAs are under WTO Supervision.



Preferential trading arrangements with low-income countries: The Lome Convention (now the Cotonou Agreement) for the African, Caribbean and Pacific States associated with the European Community, the Generalized System of Preferences (GSP) and the Global System of Trade Preferences (GSTP) are examples of such preferential arrangements.

วัตถุประสงค์ในการทำเขตการค้าเสรี (FTA): เพื่อ
เปิดตลาดการค้าสินค้า การค้าบริการ และ การลงทุน



ปัจจัยผลักดันให้มีการรวมกลุ่มทางการค้า

- ความล่าช้าและปัญหาข้อขัดแย้งภายใต้กรอบ WTO ทั้งรอบอูรุกวัยและโดฮา
- การแข่งขันทางเศรษฐกิจส่งผลให้มีความจำเป็นในการแสวงหาพันธมิตร
- จำนวนที่เพิ่มขึ้นของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ/เขตการค้าเสรี ทั้งในระดับภูมิภาคและทวีป (demonstration effect)
 - ปัจจุบัน ทั่วโลกมีความตกลงเปิดเสรีทางการค้า (Regional Trade Agreements) อยู่มากมาย เชื่อมโยงข้ามกันไปมา (spaghetti effect)
 - ตามข้อมูลแจ้งแก่ WTO เมื่อเดือนมิ.ย. 45
 - 22 ความตกลงแบบ Customs Union
 - 175 ความตกลงแบบ Free Trade Areas
 - 46 ความตกลงในลักษณะ partial scope

การรวมตัวทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค

ยกเลิกภาษี

ระบบภาษี

ตลาดเดียว

สกุลเงิน

ศุลกากร

ร่วม

ร่วม

FTA



CUSTOM
UNION



SINGLE
MARKET



MONTARY
UNION



	ยกเลิกภาษีเป็น 0 % เฉพาะประเทศใน กลุ่มสมาชิกเท่านั้น	ระบบภาษีร่วม จากนอก กลุ่ม	สภาพไร้ พรมแดนทาง เศรษฐกิจ	รวมตัวการเงิน โดยใช้เงิน สกุลเดียว
เขตเสรีทางการค้า (FREE TRADE AREA)	EEC 1951 LAFTA 1960 NAFTA 1994 AFTA 2010			
สหภาพศุลกากร (Custom Union)	EC 1957			
ตลาดร่วม-ตลาดเดียว (Single/ Common Market)	Single Europe 1992 + ASEAN Community			
สหภาพการเงิน (Monetary Union)	European Union			

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการทำความตกลง FTAs

Trade Creation versus Trade Diversion






- ผลกระทบเชิง**บวก** (welfare-enhancing)
 - Trade creation: ปริมาณการค้าที่เพิ่มขึ้นจากการเปิดเสรีระหว่างภาคี FTA
 - ตลาดที่ใหญ่ขึ้น เพิ่มโอกาสในการส่งออก สร้างการแข่งขันที่เพิ่มขึ้น นำไปสู่การบริหารทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากราคาสินค้าและต้นทุนวัตถุดิบที่ลดต่ำลง (economies of scale)

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการทำความตกลง FTAs

- ผลกระทบเชิง**ลบ**
 - trade diversion เกิดการเบี่ยงเบนทางการค้าโดยไม่มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ เพิ่มปริมาณการค้าระหว่างประเทศ คู่สัญญา ซึ่งอาจมีต้นทุน การผลิตสูงกว่าประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคีความตกลง FTAs
 - ความสัมพันธ์ทางการค้าที่ซับซ้อน มีความเป็นไปได้ที่จะเกิดความขัดแย้ง ระหว่างกลุ่ม / ประเทศ คู่ค้า
 - ลดความเชื่อมั่น / การผูกพัน / การปฏิบัติตามพันธกรณี ภายใต้กรอบ WTO (Are PTAs “building blocks” or “stumbling blocks” to multilateral liberalization?)

สรุปภาพรวมการจัดทำ FTA

กำหนดลดภาษีเหลือเป็นศูนย์ภายใต้กรอบ FTA ต่างๆ

FTA	สินค้า			
	ลดภาษีทันที	ปกติ	อ่อนไหว	อ่อนไหวสูง
 TAFTA	2548 (ม.ค.)	2553	2558	2563
 TNZCEP	2548 (ก.ค.)	2558	2563	2563
 ACFTA	2548 (ก.ค.)	2553	2561 (0 -5%)	2558 (ลด 50%)
 JTEPA	2550 (พ.ย.)	2555	2560	2565
 TIFTA (สินค้า 82รายการ)	2553*(กย. 2547)	2558*	2568*	-

*กำลังอยู่ระหว่างเจรจา

FTA และความร่วมมือเศรษฐกิจ: ไทยกับกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกและเอเชียใต้

- จีน *** ASEAN and China (ACFTA) (GMS (Greater Mekong Sub Region)
- * EDBETC (ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้าเชิงกว้างและเชิงลึกระหว่างไทยกับจีน)
- * ความร่วมมือทางเศรษฐกิจรอบอ่าวเป๋ยบุรี
- * ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้าไทยกับฮ่องกง (อยู่ระหว่างดำเนินการ)

ญี่ปุ่น

- * JTEPA (Japan – Thailand Economic Partnership) (ใช้เมื่อ 1 พ.ย. 50)
- * ASEAN – Japan Comprehensive Economic Partnership (AJCEP) (ใช้เมื่อ 1 มิ.ย. 52)

เกาหลีใต้

- * ASEAN – Korea Free Trade Area (AKFTA) (ใช้เมื่อ 1 ม.ค. 53)

อินเดียและเอเชียใต้

- * Thailand – India FTA (ใช้เมื่อ 1 ก.ย.47)
- * ASEAN – India FTA (ใช้เมื่อ 1 ม.ค.53)
- * BIMSTEC FTA (อยู่ระหว่างการดำเนินการ)

อื่น ๆ

- * Thailand – Australia FTA (ใช้เมื่อ 1 ม.ค.48)
- * Thailand – New Zealand Closer Economic Partnership (ใช้เมื่อ 1 ก.ค.48)
- * ASEAN – Australia – New Zealand Free Trade Area (AANZFTA) (จะใช้วันที่ 12 มี.ค.53)
- * ASEAN + 3 (EAFTA) / ASEAN + 6 (CEPEA) อยู่ระหว่างการดำเนินการ

ขนาดตลาด
3,300 ล้านคน
หรือ ½ โลก

GATT และ WTO

W
O
R
L
D
B
A
N
K

I
M
F

NAFTA

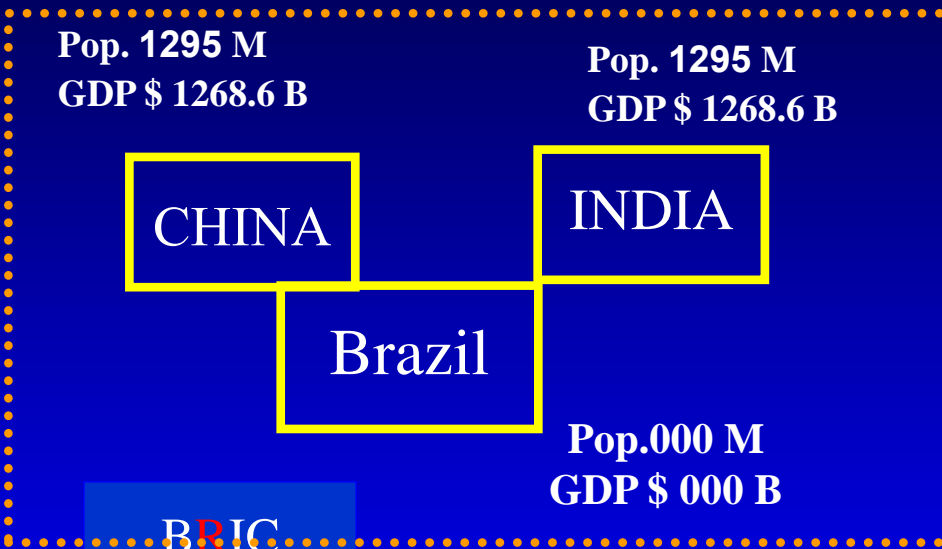
Pop. 424 M
GDP \$ 12175.46 B

Pop. 127 M
GDP \$ 4,380 B

JAPAN

European Union

**F
T
A**



Pop. 1295 M
GDP \$ 1268.6 B

Pop. 1295 M
GDP \$ 1268.6 B

CHINA

INDIA

Brazil

Pop. 000 M
GDP \$ 000 B

BRIC

Pop. 810 M
GDP \$ 14,000 B

NICs

Pop. 81 M
GDP \$ 1,108 B

ASEAN Economic Community

Pop. 535 M
GDP \$ 664 B

Expanding EU
27 nations
Pop. 450 M
GDP \$ 8,200 B

Deepening & Broadening

International Economic Law & International Law ภายใต้การกำกับดูแลของ UN

Japanese
Economic
Recession

Financial
Crisis

ฟองสบู่
ในจีน

วิกฤติ
สำหรับรัฐฯ
รอบสอง

AFTA
1992

9/11



subprime
crisis

ASEAN
Community

SARs

CHINA in
WTO

GLOBALIZATION

ภัยพิบัติซุนามิ

วิกฤติยูโร
วิกฤติกรีซ

๒. นัยสำคัญของ ระบบเศรษฐกิจที่ไร้พรมแดน



Chulalongkorn Review

ปีที่ 23 ฉบับที่ 89 ตุลาคม-ธันวาคม 2553

บัณฑิต หลิมสกุล	โลกาภิวัตน์ การปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์การบริหารจัดการ ในบริบทของเศรษฐกิจไร้พรมแดน	5
สุนันทา เจริญปัญญาธิง	ท่าเรือไทย นโยบายภาครัฐต่อการก้าวไปข้างหน้าของท่าเรือไทย	65
ดร.ธารทัศน์ โมกขมรรคกุล	ความเสี่ยง โลจิสติกส์และโซ่อุปทานที่เป็นเลิศ ลดความเสี่ยงได้อย่างไร	82
ดร.ระหัตถ์ โรจนประดิษฐ์	การค้าปลีก กระบวนการผังเมือง กับการค้าปลีกค้าส่งข้ามชาติ	98
	EXECUTIVE NOTES	105
	ABSTRACTS	107
	NEWS FLASHBACK	109

การปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์การ
บริหารจัดการในบริบทของ
เศรษฐกิจไร้พรมแดน (A
paradigm shift of managing
new economy in the context
of the borderless world)

บัณฑิต หลิมสกุล

Chulalongkorn Review

(จุฬาลงกรณ์วารสาร)

ปีที่ 22 ฉบับที่ 89

(ตุลาคม - ธันวาคม 2553)

หน้า ๕- ๖๔

นัยสำคัญของระบบเศรษฐกิจที่ไร้พรมแดน

- การค้า การเงิน การลงทุนและการผลิตภายใต้เศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ จะเชื่อมโยงต่อเนื่องกันในลักษณะของเครือข่าย (Network of Network หรือที่เรียกว่า networked economy) จนเสมือนไม่มีพรมแดนทางเศรษฐกิจ (economic borderless)
- การเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว รุนแรงและมีผลกระทบในทุก ๆ มิติของสังคมมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ความไม่แน่นอนและแปรผันจึงเป็นสิ่งที่เป็นปกติธรรมดาของกระบวนการโลกาภิวัตน์

นัยสำคัญของระบบเศรษฐกิจที่ไร้พรมแดน

- รัฐจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทให้สอดคล้องกับสภาพของเศรษฐกิจที่ไร้พรมแดน ในขณะที่ภาคเอกชนก็ต้องยกระดับศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

- ทูทางปัญญาเป็นปัจจัยทางการผลิตที่มีนัยสำคัญ

ในยุค Digital Economy  *Creative Economy*

การค้า การเงิน การลงทุนและการผลิต จะเชื่อมโยงต่อเนื่องกัน
ในลักษณะของเครือข่าย (Network of Network) จนเสมือนไม่มี
พรมแดนทางเศรษฐกิจ (economic borderless)

- ตลาดโลกมีสภาพเป็นตลาดเดียว (Integrated Global Market)
- MNCs หรือ Corporate Global เป็นแรงผลักดัน FDI และทำให้เกิด new international division of labor
- Global Production ถูกควบคุมโดย Intra-firm Trade
- Financial Deregulation and Liberalization ทำให้เกิดปรากฏการณ์ที่เรียกว่า Global/ Globalization Financial and Capital Market ซึ่งมีลักษณะเป็น Financial Borderless

การเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว รุนแรงและมีผลกระทบในทุก ๆ
มิติของสังคมมากขึ้นด้วยเหตุนี้ความไม่แน่นอนและแปรผันจึงเป็นสิ่งที่
เป็นปรกติธรรมดาติของกระบวนการโลกาภิวัตน์

“*well, say goodbye to the equilibrium notions*” Prof. Castells
(Berkeley)

- ระบบเศรษฐกิจจะมีลักษณะ *systemic, volatile and instability*
- Financial Borderless ซึ่งเกิดที่ใด จะกระจายและกลายเป็นวิกฤตการณ์
ทางการเงินได้ ... (ไม่ต่างไปจากกรณีของ *SARs* ฮ่องกง ไข้หวัด 2009)
- myths of Asia Miracle ----- crony capitalism ----- financial panic

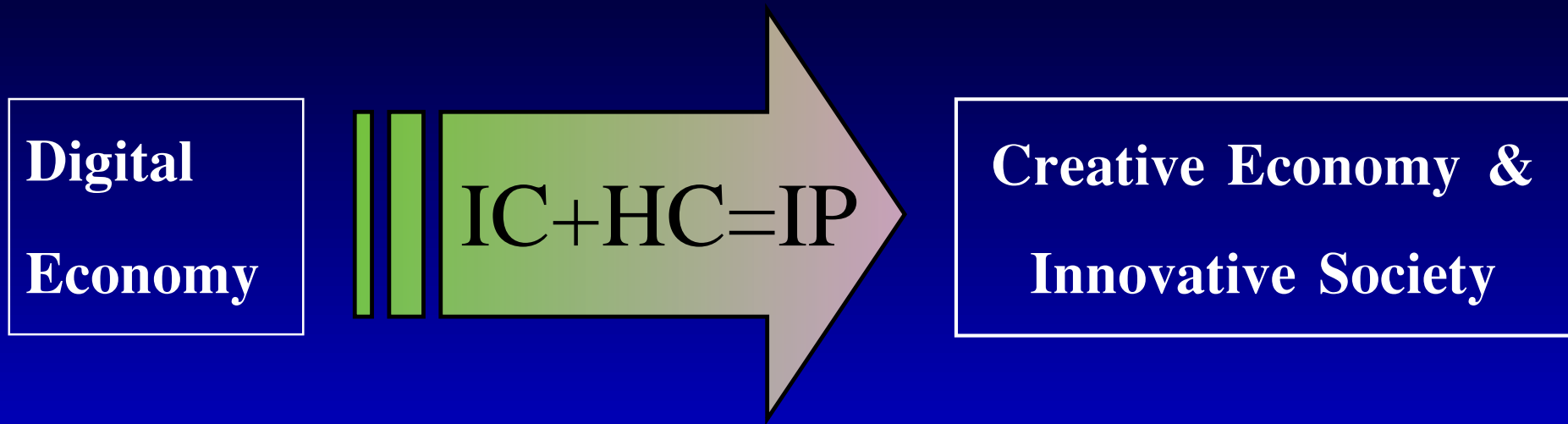
“...เป็นเรื่องราวเสียดายที่ประเทศไทยซึ่งสามารถรอดพ้นจากการเป็น
โดมิโนตัวสุดท้ายใน ยุคสงครามเย็น กลับกลายเป็น โดมิโนทาง

รัฐจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทให้สอดคล้องกับสภาพของเศรษฐกิจที่ไร้พรมแดน ในขณะที่ภาคเอกชนก็ต้องยกระดับศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

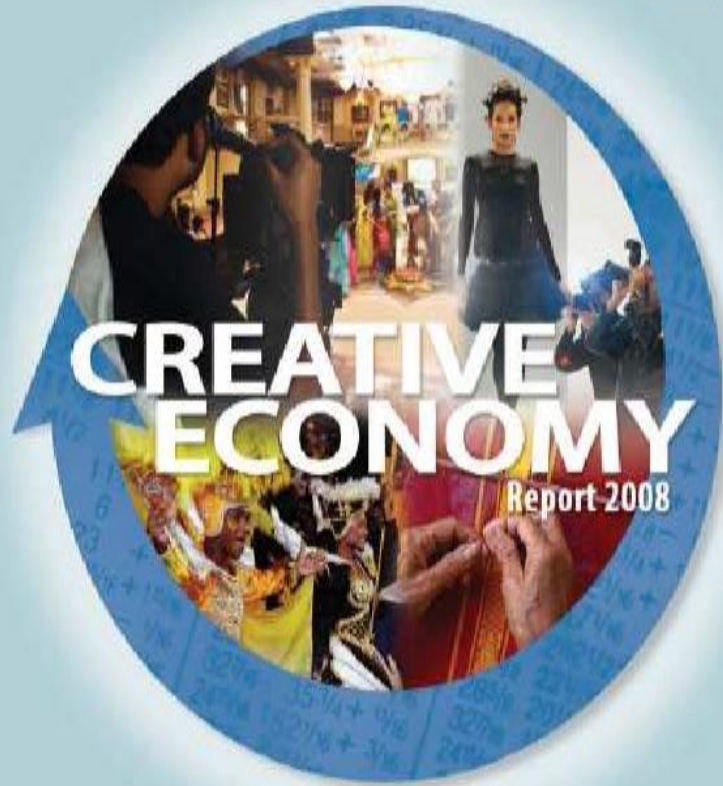
- การเปิดเสรีทางเศรษฐกิจ ทั้ง deregulation-liberalization-privatization เป็นการจำกัดและลดบทบาทของรัฐในด้านความสัมพันธ์เศรษฐกิจระหว่างประเทศ ที่ Prof.. Gilpin เรียกว่า *the retreat of the states* ทำให้รัฐกลายเป็น **anachronistic institute**
- ภาคเอกชนสามารถ โยกย้ายเงินและการลงทุนเพียงแค่กดเมาส์คอมพิวเตอร์
- รัฐจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทให้สอดคล้องกับสภาพ Digital Economy (คิดใหม่ทำใหม่)

“The old, unresponsive bureaucracy simply doesn't work in today's volatile, open, global business environment.” Don Tapscott, **Digital Economy,**

ทุนทางปัญญาเป็นปัจจัยทางการผลิตที่มีนัยสำคัญในยุค Digital Economy



Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของทุนทางปัญญาว่า **Intangible** investment is growing more rapidly than **physical** investment. Individuals with more knowledge get better paid jobs, firm with more knowledge are winners on market and nations endowed with more knowledge are more productive.



The Challenge of Assessing the Creative Economy:
towards Informed Policy-making



สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(ร่าง) ยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑
(พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙)



เอกสารประกอบการประชุมระดมความคิดเห็น
ยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ระดับภาค

© ๒๕๕๕ NIDS

(ร่าง) ยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๕๕ - ๒๕๕๙)

การปรับเปลี่ยน
โครงสร้าง
การเมืองระหว่าง
ประเทศ

**G
L
O
B
A
L
I
Z
A
T
I
O
N**

ผู้บริโภค

ผู้ผลิต

คู่แข่ง

**C
H
A
N
G
E**

* กระแส
ประชาธิปไตย

* กระแส good
governance

* กระแส good
corporate governance

* กระแสสิ่งแวดล้อม

* กระแสการคุ้มครอง
ทรัพย์สินทางปัญญา

* กระแส net
generation (M-TV
generation)

การบริหารจัดการ
ระบบเศรษฐกิจใหม่
(New
Economy)

หรือ
หากไม่ปรับตัว
ต้องเผชิญกับ

**โรคมืดคุ้มกัน
โลกาภิวัตน์
บกพร่อง
(GAIDS)**

แผนภูมิแสดงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์

การเปิดเสรี
ทางเศรษฐกิจ

พัฒนาการ
ของ
เทคโนโลยี
สารสนเทศ

โดยที่ **กลไกตลาด** ไม่มี **หัวใจ**

ไม่มี **คุณธรรม** และไม่มี **ความรู้สึก**

คำตอบสุดท้ายคือ **รัฐ**

ต้องรู้จักนำ **ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง** มาใช้

อย่างมี **คุณธรรม** และ **สร้างสรรค์**

เพื่อสร้าง **ภูมิคุ้มกัน** ให้กับสังคมในปัจจุบัน

“ National Prosperity is created, not inherited. It does not grow out of a country’s natural endowments, its labor pool, its interest rate, or its currency’s value, as classical economics insists. A nation’s competitiveness depends on the capacity of its industry to innovate and upgrade. Companies gain advantage against the world’s best competitors because of pressure and challenge...”

Michael E. Porter, *“The Competitive Advantage of Nations”,* **Harvard Business Review**, March-April 1990, p. 73

The Global Competitiveness Report 2009-2010

Global Competitiveness Index 2009-2010

	Competitiveness Index	Innovation and sophistication factors	Education and training	Technological readiness
Switzerland	1 (2)	3	6	3
US	2 (1)	1	7	13
Singapore	3 (5)	10	5	6
Japan	8 (9)	2	23	25
Korea	19 (13)	16	16	15
Malaysia	24 (21)	24	41	37
Thailand	36 (34)	47	54	63

The Global Competitiveness Report 2009-2010

Once a member of the top 30, Thailand (36th) **drops for the second year in a row**. The country's competitiveness suffers from protracted instability. Unsurprisingly, the quality of public institutions continues to deteriorate. Ranked 63rd in this category, Thailand has **dropped 20 places** over the past three years. Insufficient protection of property rights (75th) and security (85th) are of particular concern to the business community. With respect to public health (78th), HIV/AIDS, which afflicts 1.4 percent of the adult population; tuberculosis (142 cases per 100,000 population); and malaria (400 cases per 100,000 population) are all major concerns. **Thailand's technological readiness (63rd) is also lagging**. Although mobile telephony penetration is among the densest in the world at 124 mobile subscriptions per 100 population, the use of the Internet (21 users per 100) and computers (6 per 100) remains scarce. Looking at the most positive aspects of Thailand's performance, the macroeconomic situation (22nd) improved slightly between 2007 and 2008. The efficiency of the labor market (25th) constitutes another strength. Finally, the sheer size of its domestic (22nd) and foreign (18th) markets is a source of economies of scale.

Geographic Region and Native Country	Reading	Listening	Speaking	Writing	Total
ASIA					
Afghanistan	15	17	21	19	73
Azerbaijan	18	18	20	20	76
Bangladesh	20	20	21	22	83
Bhutan	19	19	22	22	82
Brunei Darussalam	*	*	*	*	*
Cambodia	13	14	18	18	63
China	20	18	18	21	77
Hong Kong	19	20	21	22	81
India	23	23	23	23	92
Indonesia	19	19	20	21	78
Japan	18	17	17	18	70
Kazakhstan	18	19	21	20	78
Korea, Democratic People's Republic of	19	19	19	20	78
Korea, Republic of	21	20	20	21	81
Kyrgyzstan	18	19	21	20	79
Lao, People's Democratic Republic	15	16	18	18	67
Macao	18	18	18	20	74
Malaysia	22	22	21	24	88
Maldives	*	*	*	*	*
Mongolia	17	18	19	19	73
Myanmar	17	17	19	20	74
Nepal	19	19	21	21	79
Pakistan	21	22	23	23	88
Philippines	21	22	23	22	88
Singapore	24	25	24	26	98
Sri Lanka	20	21	22	21	83
Taiwan (Republic of China)	19	18	19	20	76
Tajikistan	14	15	20	17	66
Thailand	18	19	18	20	75
Timor-Leste	*	*	*	*	*
Turkmenistan	17	19	21	19	76
Uzbekistan	18	19	21	20	77
Viet Nam	18	17	18	20	73

ENGLISH PROFICIENCY – TOEFL 2010

TOEFL scores

Ranking		mean scores	Ranking		mean scores
1	NETHERLANDS	105	30	PHILIPPINES	88
2	DENMARK	99	30	POLAND	88
3	AUSTRIA	98	33	BULGARIA	87
3	SINGAPORE	98	33	FRANCE	87
5	BELGIUM	97	33	NEW ZEALAND	87
6	UNITED KINGDOM	96	33	SPAIN	87
7	FINLAND	95	37	LITHUANIA	86
7	GERMANY	95	37	USA	86
7	SLOVENIA	95	39	BRAZIL	85
7	SWITZERLAND	95	39	MEXICO	85
11	LUXEMBOURG	94	39	PERU	85
11	PORTUGAL	94	42	RUSSIA	84
13	AUSTRALIA	93	42	UKRAINE	84
13	ESTONIA	93	44	VENEZUELA	83
13	ICELAND	93	45	CHILE	82
13	ISRAEL	93	46	HONG KONG	81
13	SOUTH AFRICA	93	46	KOREA	81
18	ARGENTINA	92	48	COLUMBIA	80
18	CANADA	92	49	INDONESIA	78
18	INDIA	92	49	KAZAKHSTAN	78
18	NORWAY	92	49	TURKEY	78
18	SWEDEN	92	52	CHINA MAINLAND	77
23	CZECH REPUBLIC	91	52	JORDAN	77
23	ROMANIA	91	54	TAIWAN	76
25	CROATIA	90	55	THAILAND	75
25	SLOVAK REPUBLIC	90	56	UAE	73
27	GREECE	89	57	QATAR	71
27	HUNGARY	89	58	JAPAN	70
27	ITALY	89	-	IRELAND	-
30	MALAYSIA	88			



นัยสำคัญของ

ระบบเศรษฐกิจแบบ *Digital Economy*

แนวคิดเกี่ยวกับ DIGITAL ECONOMY

Prof. Lester Thurow คณบดีคณะบริหารของ Sloan School of Business มหาวิทยาลัย MIT ได้เปรียบเทียบพัฒนาการของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจที่เกิดจากการปฏิวัติทางอุตสาหกรรมทั้งสามครั้ง ในหนังสือ **Building WEALTH : The New Rules for Individuals, Companies and Nations in Knowledge- Based Economy** ว่าอุปสรรคด้วยการประดิษฐ์เครื่องจักรกลไอน้ำในปลายศตวรรษที่ **18** การประดิษฐ์เครื่องยนต์ที่ใช้ไฟฟ้าในปลายศตวรรษที่ **19** และพัฒนาการเทคโนโลยีสารสนเทศ-เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในปลายศตวรรษที่ **20**

แนวคิดเกี่ยวกับ DIGITAL ECONOMY

นักวิชาการหลายคนเรียกปรากฏการณ์นี้ว่า เป็น “เศรษฐกิจใหม่” เพราะนอกจากเทคโนโลยีสารสนเทศ และการค้าเสรีจะมีส่วนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง แนวคิดทางเศรษฐศาสตร์แล้ว เทคโนโลยีดังกล่าวยังทำให้มีการปรับเปลี่ยนแนวคิดการบริหารการจัดการทาง ธุรกิจใหม่ด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับ DIGITAL ECONOMY

John Browning และ Spencer Reiss ผู้แต่งหนังสือ Encyclopedia and the New Economy, Wired, 1997 และวารสารรายปักษ์ New Economy Watch กล่าวว่า “We’re not in the industrial age anymore.” และได้เขียนลงในหนังสือพิมพ์ The Wall Street Journal’s editorial page เรื่อง “The End of the Beginning” ว่า *“The revolution created by the shift of an economy where competitive advantage comes from ideas rather than things, from speed rather than size, from innovation rather than role of efficiency, from companies designed to look outward rather than in- has a long way to run.”*

แนวคิดเกี่ยวกับ DIGITAL ECONOMY

Don Tapscott and Art Caston ผู้แต่งหนังสือ Paradigm Shift: The new promise of information technology, McGraw-Hill 1992 กล่าวว่า “การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ... have combined to create an entirely new paradigm for competitive information processing- now and for the future.” เป็นการเปลี่ยนแปลงในแนวคิดถึงระดับการสร้างกรอบพื้นฐานความคิดใหม่ที่เรียกว่า “paradigm shift” ซึ่งผู้ประกอบการจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนทั้งแนวคิดพื้นฐานวิธีการมองปัญหา และแนวปฏิบัติ ทั้งนี้ เพราะในสภาพแวดล้อมของการแข่งขันในยุคเศรษฐกิจใหม่ “The old, unresponsive bureaucracy simply doesn’t work in today’s volatile, open, global business environment.”

คำจำกัดความของ Digital Economy

- **KNOWLEDGE-BASED ECONOMY** : ระบบเศรษฐกิจที่ใช้ ความรู้ ข้อมูล และสารสนเทศ หรือที่เรียกว่า *ทุนทางปัญญา (Intellectual Property)* เป็นปัจจัยสร้างความได้เปรียบทางการผลิต
- **INFORMATION ECONOMY/ NETWORK ECONOMY** : ระบบเศรษฐกิจที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นฐานการผลิตทั้งสินค้าและบริการ
- **NEW ECONOMY** : การเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจที่เกิดจากการนำระบบ ICT มาปรับใช้ในการผลิต และบริโภค
- **DIGITAL ECONOMY**: ระบบเศรษฐกิจที่เน้นการนำ ICT และ E-commerce มาปรับใช้ในทุกขั้นตอนทางธุรกิจ (Value Chain)

DIGITAL ECONOMY

- The thesis of the digital economy is that the NET is the new infrastructure for commerce. The computer is expanding from a tool for information management to a tool for communications. Interactive multimedia and the so-called I highway, are enabling a new economy based on the networking of human intelligence.
- The Age of Networked Intelligence is an age of promise. It is not simply about the networking of *technology* but about the networking of human through technology. It is not a smart machines but of human who through networks can combine their intelligence.
- The new technologies are changing the ways we do business, work, learn, play and even think.

KNOWLEDGE-BASED ECONOMY: KBE

Organization for Economic Co-operation and
Development: OECD

The KBE:

Intangible investment is growing more rapidly than physical investment.

Individuals with more knowledge get better paid jobs, firm with more knowledge are winners on market and nations endowed with more knowledge are more productive.

INDUSTRIAL ECONOMY



- depended on physical goods and services
- concentrated on mass production
- addressed the problems of scarcity and the high cost of mobilizing raw materials, fabricating and assembling goods, and delivering them.



DIGITAL ECONOMY

- non physical and knowledge-based
- the value of physical items depends on the knowledge embedded in their design and production
- the economy shifts from scarcity to abundance since the cost of knowledge reproduction and distribution is near zero.

แนวคิดเกี่ยวกับ DIGITAL ECONOMY

นักวิชาการหลายคนเรียกปรากฏการณ์นี้ว่า เป็น “เศรษฐกิจใหม่” เพราะนอกจากเทคโนโลยีสารสนเทศ และการค้าเสรีจะมีส่วนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง แนวคิดทางเศรษฐศาสตร์แล้ว เทคโนโลยีดังกล่าวยังทำให้มีการปรับเปลี่ยนแนวคิดการบริหารการจัดการทาง ธุรกิจใหม่ด้วย

ความหลากหลายของการเรียกชื่อระบบเศรษฐกิจใหม่

นักวิชาการ	หนังสือ บทความ และปีที่พิมพ์เผยแพร่	ชื่อที่เรียก	
Toffler	The third wave (1981)	knowledge society	สังคมแห่ง ความรู้
Sveiby & Lloyd	Managing know-how: Increase profits by harnessing the creativity in your company (1988)	knowledge economy	เศรษฐกิจ แห่งความรู้
Drucker	Managing for the Future (1993)	post-industrial society	สังคมหลังยุค อุตสาหกรรม
Gidden	<i>Living in a post-traditional society (1994)</i>	information society	สังคม สารสนเทศ
Shapiro & Varian	<i>The information economy (2003)</i>	information economy	เศรษฐกิจ สารสนเทศ

Harrison & Kessels	Human resource development in a knowledge economy: An organisational view (2004)	learning society/ economy	สังคมและเศรษฐกิจแห่งการเรียนรู้
Castells	The rise of the network society. The information age: economy, society and culture, Vol. 1 (1996)	network society	สังคมเครือข่าย
Stewart	The wealth of knowledge: Intellectual capital and the 21st century organization (2002)	intellectual capital economy	เศรษฐกิจทุนทางปัญญา
Florida	The rise of the creative class (2002)	creative economy	เศรษฐกิจนวัตกรรม
Andriessen	Making sense of intellectual capital (2004)	intangible economy	เศรษฐกิจที่ไม่มีรูปร่าง

การปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์การบริหารจัดการ ในยุค Digital Economy

ภายใต้บริบทของ *Digital Economy* การเปลี่ยนแปลงได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ส่งผลให้องค์กรทางธุรกิจจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนภายในองค์กรในทุกมิติ ตั้งแต่กรอบแนวคิด ยุทธศาสตร์ยุทธวิธี แผนการดำเนินงาน จนถึงโครงสร้างขององค์กร เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลง

Computer technology + Information and
Communication Technology (ICT) +
E-COMMERCE



DIGITAL
REVOLUTION



DIGITAL ECONOMY

*“digital technology become the most
disruptive force in the modern history”*

Prof. Clayton Christensen's
Disruptive Technology
Downes & Mui's
Killer Application

NEW RULES FOR NEW ECONOMY

1. Moore's Law : ศักยภาพของ chip จะเพิ่มเป็นสองเท่าทุก ๆ 18 เดือน ในขณะที่ราคายังคงเดิม
2. Metcalfe's Law : มูลค่าของระบบเครือข่ายจะเพิ่มมากขึ้น (increase exponentially) ทุก ๆ ครั้งที่ผู้ใช้เข้าร่วมในเครือข่ายเพิ่มขึ้น
3. Prof. Coase's Theory of the Firm (*1991 Nobel Laureate*) : ขนาดของบริษัทจะแปรผันตามประสิทธิภาพของตลาดซึ่งเป็นตัวกำหนดค่าใช้จ่ายในการทำธุรกิจ

Ronald Coase's *The Firm, the Market, and the Law*

TRANSACTION COST OF THE FIRM

search costs + contracting costs + coordination costs

“A firm tend to expand until the costs of organizing an extra transaction within the firm become equal to the cost of carrying out the same transaction on the open market.”

- With the advent of internetworking and e-commerce, the costs of many kinds of transactions have been dramatically reduced and sometimes approach zero.

Ronald Coase's *The Firm, the Market, and the Law*

- The Net is becoming a digital infrastructure of collaboration, rich with tools for search transactions, knowledge management, and delivery of application software.

Harvard Business School Prof. Jeffrey Rayport & John Sviokla

MARKETSPACE



LAW OF DIMINISHING FIRMS

- As the market become more efficient , the sizes and organizational complexity of the conventional firms become uneconomic.
- Firms will not disappear, but they will become smaller, comprised of complicated webs of well-managed relationships with business partners that include customers, suppliers, regulators, and even shareholders and competitors.

วิวัฒนาการของแนวคิดบริหารจัดการในช่วงร้อยปีที่ผ่านมา

แนวการบริหารจัดการดั้งเดิม

แนวการบริหารจัดการแบบร่วมสมัย

1980 1990

1890 1900 1920 1930

1940 1950 1960 1970 2020

systematic management

quantitative management

system theory

scientific management

contingency theory

bureaucracy

organizational behavior

human relations

future change ????

Environment Change in R&D & Business

Information Content



1910-1980

Mass Production Era

Standardized Parts & Processes
Economies of Scale
Producer-Centric Design, Mfg.,
and Delivery
Vertical Orientation
Required Invention Buffers

Locally Oriented

1980-2000

Quality Management Era

Lean Manufacturing
Shift to Horizontal Structure
Focus on Core Competency
Reliability & Durability
Producer-led Design

**Shifting towards
Globalization**

2000 - e-

Manufacturing

Consumer-driven Design
& Delivery
Flat Corporate Structure
Collaborative Virtual
Networks
Mass Customization
Transparency
Speed & Agility

Global Orientation

Responsiveness to Consumer



EVOLUTION OF MANAGEMENT IDEAS

- **MASS PRODUCTION ERA (1910-1980)**

Standardized parts & Process + Economic of Scale + Producer-Centric Design + Manufacturing and Delivery + Vertical Orientation

(locally oriented)

- **QUALITY MANAGEMENT ERA (1980-2000)**

Lean Manufacturing + Horizontal Organization + Core Competency + Producer-lead Design + Business Process Reengineering (BPR) + Just-In-Time + MBO + TQM

(shifting toward Globalization)

EVOLUTION OF MANAGEMENT IDEAS

e - MANUFACTURING (2000s)

(แนวความคิดการบริหารในบริบทของ digital environment)

Consumer - Driven Design & Delivery + Flat Corporation Structure
+ Outsourcing + Speed & Agility + Mass Customization +
Customer Relation Management (CRM) + Learning Organization
+ Knowledge/ Intellectual Capital Management + Good Corporate
Governance (กระแส Corporate Social Responsibility) + Key
Performance Indicators (KPI) ie. balanced scorecard or six sigma

CENTRE
WILLIAM RAPPARD

154



WORLD TRADE ORGANIZATION
ORGANISATION MONDIALE DU COMMERCE
ORGANIZACIÓN MUNDIAL DEL COMERCIO

WTO ในบริบทของ เศรษฐกิจที่ไร้พรมแดน

บัณฑิต หลิมสกุล กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ



สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



องค์การการค้าโลก (WTO)

ในบริบทของเศรษฐกิจที่ไร้พรมแดน

เล่ม

1

บัณฑิต หลิมสกุล

องค์การการค้า
โลก (WTO) ใน
บริบทของ
เศรษฐกิจที่ไร้

พรมแดน

เล่ม 1 โดย

บัณฑิต หลิมสกุล

พิมพ์ครั้งที่: 1 /

ปีพิมพ์: 2553